

Saueavl

(for bruksbesetninger)

Molde, 2. mars 2013

Thor Blichfeldt

Avls- og seminsjef

Norsk Sau og Geit

Hvem er i salen?

- Min forutsetning om dere
 - Er opptatt av det økonomiske utbytte av saueholdet

- Inndeling etter interesse
 - God produksjon
 - Fôring og fôrdyrking
 - Hus og teknikk
 - Arbeidsinnsats/timeforbruk
 - Godt "system" (Sauekontroll)
 - Godt avlsarbeid

Sauekontrollen

- 25 % av saueholderne
- 40 % av sauene

Væringene

- 10 % av saueholderne
- 15 % av sauene

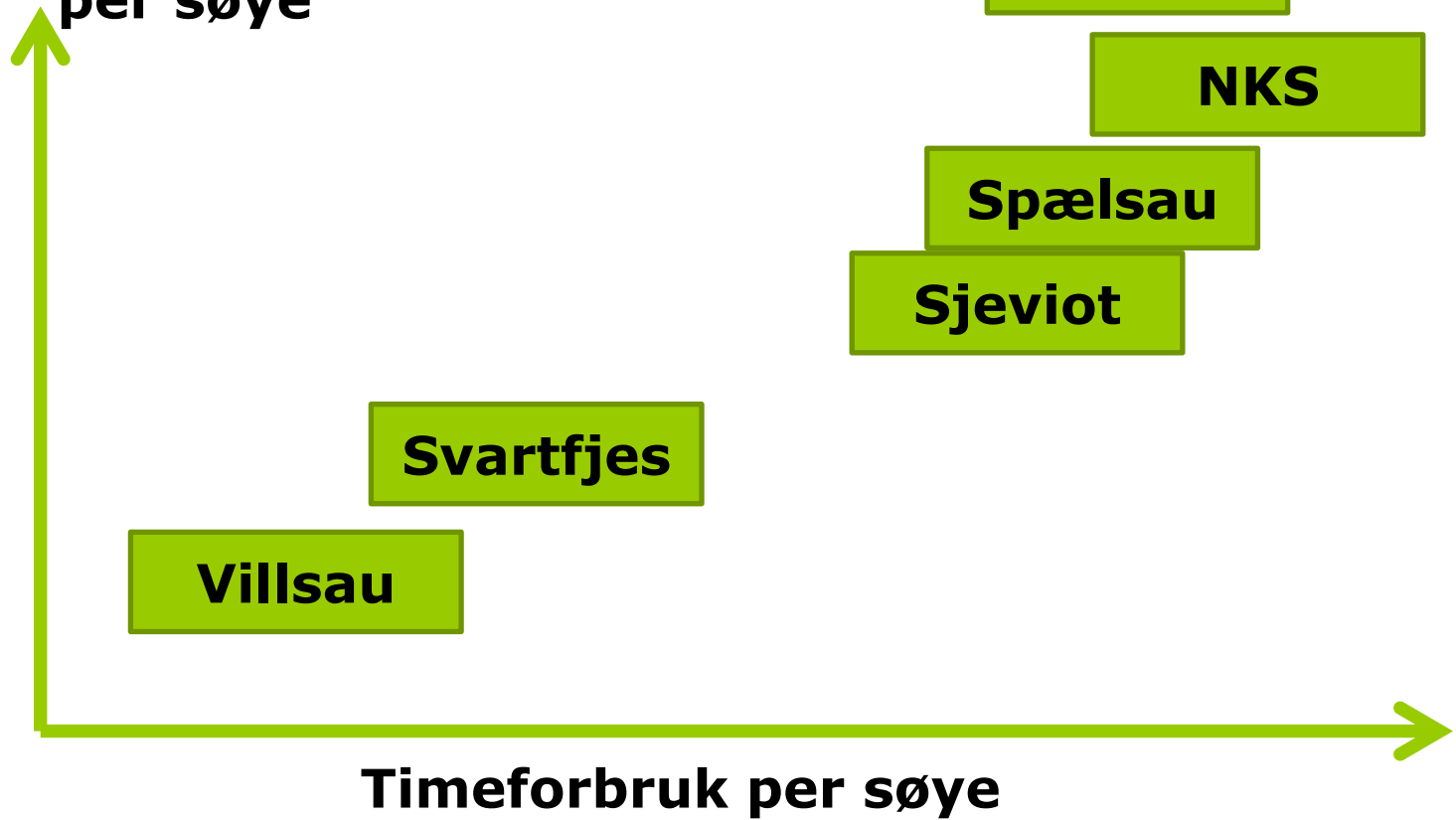
Påstand

- Det er **timelønna** i saueholdet som er/blir viktig!!!
 - Store besetninger
 - Små besetninger
 - Annen jordbruksproduksjon
 - Arbeid utenom bruket

Avl i en bruksbesetning

- valg av rase - hva blir timelønna?

"Driftsoverskudd"
per søye

Mål for avlsarbeidet

□ **Hovedmål:**

Avlsarbeidet på sau skal bidra til å styrke økonomien i saueholdet

□ **Delmål:**

- Størst mulig avlsframgang innenfor rammene av bærekraftig utvikling og god dyrevelferd
- Effektiv spredning av avlsframgangen fra avlsbesetningene til bruksbesetningene
- Et avlsarbeid som ivaretar interessene til NSG sine medlemmer
 - Bruksbesetningene ("de mange")
 - Avlsbesetningene (væreringsmedlemmene)

Hva er DU opptatt av i avlsarbeidet i din flokk (salens mening)?

- klasse
- fett
- kilo (tilvekst)
- spenetail
- gode mordyr
- kropp og bein
- sterk mot sykdom
- holdbare søyer
- ullkvalitet
- standardisert lammetail
- ikke for store søyer

- bedre flokkinstinkt på NKS
- melkeevne
- sykdomsresistens
- jur- og speneform

Dagens avlsarbeid innen NKS, spæl, sjeviot, pelssau og kjøttsau

Indeksegenskapene

Beregner **avlsverdier**

- Lammet
 - **Tilvekst** vår/høst/**slakt**
 - **Kjøtt** og **Fett** (EUROP)
- Søya
 - Morsevne (melkeevne) **vår/høst/slakt**
 - **Lammetallet**
- Seleksjon etter O-indeksen (= samlet avlsverdi)
 - Vektlegging for hver rase

Ikke i indeksen

- Voksenvekt på søya
- Holdbarhet
 - Mastitt
- "God mor"
 - Lette lamminger
 - Jur- og speneform
 - Morsinstinkt
 - Tap av lam
- Ull
 - Kvalitet
 - Mengde

Er dagens NKS ”bærekraftig”?

- Sammenhengen mellom
 - arbeidsforbruk
 - fôrbehov
 - produksjonsresultat

- Ønske: Mindre arbeid
 - Lammetallet
 - Morsegenskapene

- Avlsarbeidet på NKS vil dreie
 - fra ”kombisauen”
 - til ”morsauen”
 - Mindre arbeidsforbruk rundt lamming
 - Bedre melkeprod.
 - Lavere voksenvekt

- Blir det behov for ei farlinje der tilvekst på utmarksbeite er den aller viktigste egenskapen?

Er dagens NKS ”bærekraftig”?

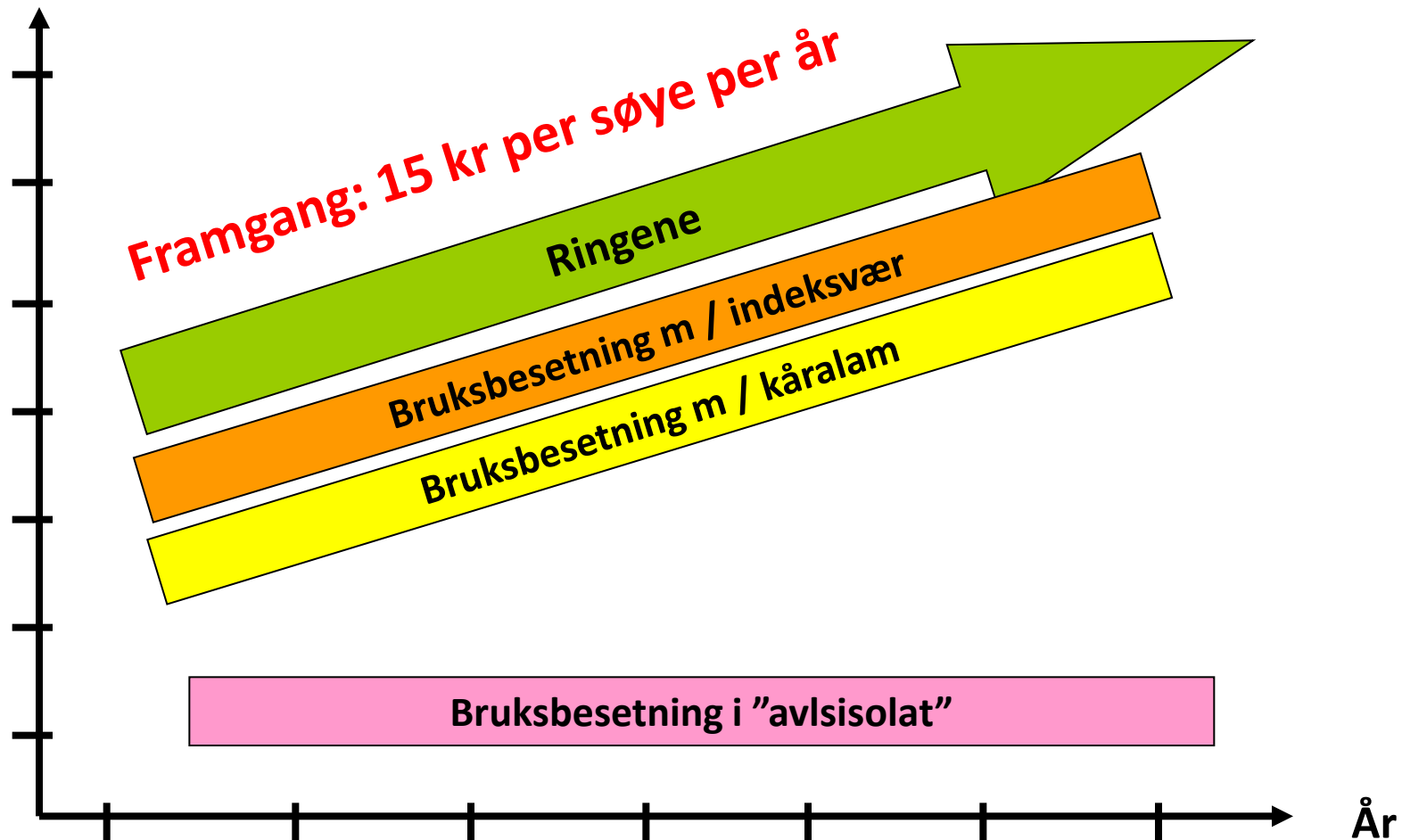
- Sammenhengen mellom
 - arbeidsforbruk
 - fôrbehov
 - produksjonsresultat

- Ønske: Mindre arbeid
 - Lammetallet
 - Morsegenskapene

- Avlsarbeidet på NKS vil dreie
 - fra ”kombisauen”
 - til ”morsauen”
 - Mindre arbeidsforbruk rundt lamming
 - Bedre melkeprod.
 - Lavere voksenvekt

- Blir det behov for ei farlinje der tilvekst på utmarksbeite er den aller viktigste egenskapen?

Avlsmessig framgang og avlsmessig etterslep

Avl i en bruksbesetning

- Avlsframgangen, ikke noe for meg?

- Vi har en betydelig **avlsframgang i væreringssystemet** for viktige egenskaper som
 - Tilvekst
 - Kjøtt/fett
 - Mjølkeevne (morsevne)
 - Lammetall - ikke nå lenger
- Har vi en tilsvarende fenotypisk framgang i produksjonsresultatene?
 - Flere lam per søye
 - Samme tilvekst per lam
 - Bedre klassifisering

- Vil du som bruksbesetning ta del i avlsframgangen, må du:
 - ~~Kjøpe søyer fra ringen~~
(Forbudt - Mattilsynet)
 - Kjøpe vær fra ringen
 - Kåra lam
 - Avkomsgranska væreller
- Kjøpe sæd fra NSG